

Homilia in Psalmum XXXVII

ΕΙΣ ΛΖ' ΨΑΛΜΟΝ. Διδασκαλία ἔξομολογήσεως. Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ εἰς ἀνάμνησιν.

Οἱ τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς λόγοι στήσονται ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. Ἐλέγξω γὰρ, φησὶ, καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου τὰς ἀμαρτίας σου. Οὕτω καὶ πρόσχωμεν νηφόντως τοῖς λεγομένοις κατὰ τὴν Γραφὴν, καὶ εἰς ἔργον προάγειν τὰς ἐν 30.84 τολάς τοῦ Κυρίου σπουδάσαι ἐπειχθῶμεν, ὅτι οὐκ οἶδα μεν, ποίᾳ ὥρᾳ ἡ ἡμέρᾳ ὁ Κύριος ἡμῶν ἔρχεται. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδὲ τῇ ὄργῃ σου παιδεύσῃς με. Τούτοις τοῖς ῥήμασι καὶ ταῖς συλλαβαῖς καὶ ὁ ἕκτος ψαλμὸς τούτῳ παραπλησίως ἔρχεται, καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τοῦ ἔκτου τοῖς ἐν τῷ προ κειμένῳ φερομένοις συγγενῆ τυγχάνει· τεταπεινῶσθαι γὰρ αὐτοῦ τὰ ὄστα καὶ τὴν ψυχὴν κεκοπιακέ ναι ἐν τῷ στεναγμῷ αὐτοῦ, ἔφασκεν ἐν τῷ ἔκτῳ, καὶ προστίθει λέγων· Λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω, καὶ τὰ τούτοις συνημμένα. Παραπλήσια δ' ἀν εἴη ἐκείνοις καὶ τὰ ἐν τῷ προκειμένῳ, δι' ὃν εἴρηται· Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὄστεοις μοῦ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου· ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου, καὶ τὰ τούτοις δι' ὅλου τοῦ ψαλμοῦ ἐπαγόμενα, ἐν οἷς ἀποκλαίεται τὴν ἑαυτοῦ ταλαιπωρίαν. Ταύτη γὰρ καὶ αὐτὸς τῇ λέξει κέχρηται, εἰπών· Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἔως τέλους σφόδρα· ὅλην τὴν ἡμέραν σκυ θρωπάζων ἐπορευόμην. Ἄλλ' ἐν τῷ ἔκτῳ ἡ προ γραφὴ εἰχεν· Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὄγδοης ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ· ἐν δὲ τῷ παρόντι τούτων μὲν οὐδὲν, μόνον δέ· Ὁ ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ εἰς ἀνάμνησιν λέλεκται. Ἡ γε μὴν προσθήκη, εἰς ἀνάμνησιν, ἔοικεν ἀναπέμπειν ἡμᾶς τῆς ἐν τῷ ἔκτῳ προγραφῆς ὥστε εἶναι τὰ παρόντα· Εἰς τέλος, καὶ ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὄγδοης. Πάντων γὰρ ἀν εἴη τούτων παραστατικὸν τὸ, Εἰς ἀνάμνησιν. Ἄλλ' ἐπεὶ διεξιόντες τὰ ἐν τῷ ἔκτῳ ὑποπεσόντα, εἰς τὴν προγραφὴν εἰρήκαμεν, εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάμνησιν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπέλθωμεν.

Δοκεῖ δέ μοι ὁ Δαβὶδ ἐν διαφόροις καὶ πολλοῖς περὶ τοῦ πραχθέντος αὐτῷ πλημμε λήματος ἔξομολογησάμενος, ἵδιως τὸν παρόντα ψαλμὸν ἀφωρικέναι εἰς ἀνάμνησιν, ώς ἀεὶ καὶ διαπαντὸς φέρειν αὐτὸν ἀνὰ στόμα· κεχρῆσθαι δὲ αὐτῷ ἀντ' ἐπωδῆς, ἐπὶ θεραπείᾳ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς. Ἰκετηρίαν γοῦν ἀναπέμπει τῷ Θεῷ, δι' ἣς ἀποστρέφει μὲν τὴν ὄργὴν τὴν πᾶσι τοῖς ἀμαρτάνουσιν ἐπηρημένην, ἱλάσκεται δὲ τὸν ἀγαθὸν Κύριον ταῖς μεθ' ὑπερβαλ λούσης ἔξομολογήσεως φωναῖς. Λέγων δὲ, Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, οὐ τὸν ἔλεγχον παραι τεῖται, ἀλλὰ τὸν μετὰ θυμοῦ· καὶ τὸ, Μηδὲ τῇ ὄργῃ σου παιδεύσῃς με, οὐ φεύγει τὸ παιδευθῆναι, δίχα 30.85 δὲ ὄργῆς τῆς παιδείας τυχεῖν ἀξιοῦ· ώς εἰ καὶ ἰατρῷ τις, τὰ διὰ καυτῆρος καὶ σιδήρου καὶ πικρῶν ἀντὶ δότων προσφέροντι βοηθήματα ἐπὶ θεραπείᾳ πάθους ὑποκειμένου, λέγοι· Μή διὰ πυρός με θεραπεύσῃς, μηδὲ διὰ σιδήρου καὶ τομῶν, διὰ δὲ ἡπίων καὶ πραο τέρων φαρμάκων· ὁ γὰρ τοιοῦτος οὐ τὴν θεραπείαν ἀρνεῖται, ἀλλὰ τὸ ἐπίπονον τῶν βοηθημάτων. Πολλάκις δὲ εἴρηται, ώς ὄργὴ καὶ θυμὸς τοῦ Θεοῦ λεγό μενα ἐν ταῖς θεοπνεύστοις Γραφαῖς, οὐ πάθη σημαίνει· παντὸς γὰρ πάθους ἀλλότριον τὸ θεῖον· κατὰ μεταφορὰν δὲ τὰ τοιαῦτα εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ τῆς Γραφῆς λόγος, ώς καὶ ὀφθαλμοὺς Θεοῦ, καὶ ὡτα, καὶ χειρας, καὶ δακτύλους, καὶ πόδας, καὶ τὰ λοιπὰ μέλη· ἀπερ ώς πρὸς ἀνθρώπους χρησίμως οἰκονο μεῖται, συγκατιὼν τῇ τῶν ἀκροωμένων ποιότητι. Οὕτως οὖν καὶ τὰς ἐπαγομένας τιμωρίας τοῖς ἀμαρ τάνουσι κατὰ Θεοῦ

κρίσιν, σκυθρωπάς ούσας καὶ ἀλγεινὰς τοῖς πάσχουσιν, ώσανεὶ ἐξ ὄργης καὶ θυμοῦ ἐπαγομένας ὑποτυποῦται. Τοῦτο δὲ διδάσκει καὶ ὁ ἵερὸς Ἀπόστολος, λέγων· Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὄργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὄργης, καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, δις ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ὡς εἴ τις καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου τῷ ἀνδροφόνῳ ἐπηρημένας κολάσεις, ὄργὴν καὶ θυ μὸν ὄνομάζοι, οὐκ ἀληθῶς τοῦ νόμου θυμουμένου καὶ ὄργιζομένου, τοῦ δὲ κολαζομένου ὄργὴν τοῦ νόμου τὴν τιμωρίαν ὑπειληφότος.

"Ηδη δὲ καὶ οἱ τὰς κολά σεις διακονοῦντες κατὰ τῶν ἀσεβῶν πονηροὶ δαίμονες, αἱ τε ὑπηρετικαὶ δυνάμεις τοῦ Θεοῦ, αἱ τοι αὗται καὶ ὄργὴ καὶ θυμὸς ὀνομάσθησαν. Οὕτω γοῦν εἴρηται ἐν τῷ περὶ τῆς δεκαπλήγου τῆς κατ' Αἰγυπτίων ἐπαχθείσης λόγῳ τὸ, Ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς ὄργὴν καὶ θυμὸν, ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων πονηρῶν. Οὕτως δεξιὰ λέλεκται τοῦ Θεοῦ, τὰ διὰ τῶν δεξιῶν καὶ ἀγαθῶν δυνάμεων τοῖς ἀξίοις χορη γούμενα. Ικετεύει τοίνυν ὁ Δαβὶδ μὴ διὰ πονηρῶν δυνάμεων ἐλεγχθῆναι, μηδὲ δι' ἀποστολῆς ἀγγέλων πονηρῶν παιδευθῆναι, διὰ λόγων δὲ σωτηρίων καὶ μαθημάτων ὠφελίμων. Καὶ ἄλλως δὲ ἀντιβολεῖ μὴ τηρηθῆναι εἰς ἡμέραν ὄργης, καὶ ἀποκαλύψεως, καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ· ἥδη δὲ ἐντεῦθεν καὶ κατὰ τὸν παρόντα βίον, πρὸ τῆς τελευτῆς, ἀπολήψεσθαι τὰ ἀμαρτήματα. Καὶ ἔτυχε γε τοῦ σκοποῦ φαίνεται γοῦν δίκην δεδωκὼς, δι' ὃν ἔπαθε, πρὸ τῆς τελευτῆς. Καὶ ἄλλως δὲ αὐτὸς ἔαυτὸν ἐτιμωρεῖτο παν τοίαις ὑποβάλλων κολάσεσιν ἐν τοῖς τῆς ἔξομολογήσεως τρόποις. "Οτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπ' εστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. Οὐκ ἔστιν ἵασις ἐν τῇ σαρκὶ μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὄργης σου. Οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσ ώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. 'Ο μὲν μέγας ἀθλητὴς Ἰώβ, παντοίους ὑπομείνας πειρασμοὺς, οὐκ ἡγνόει πόθεν αὐτῷ τοῦτο ἐγένετο· διὸ ἔλεγε· Βέλη γὰρ Κυρίου 30.88 ἐν τῷ σώματί μού ἔστιν, ὃν ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκπί νει μου τὸ αἷμα. 'Ο δὲ Δαβὶδ, οὐ τὸ σῶμα πληγεὶς ὅμοίως τῷ Ἰώβ, αὐτὴν δὲ τὴν ψυχὴν καιρίαν τρω θεὶς, οὐχ ὅμοίως τῷ Ἰώβ φάσκει· Βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μού εἰσιν· ἀλλ', "Οτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.

"Ο δὲ Ἰώβ μνημονεύει τῆς χειρὸς Κυρίου, λέγων· Χεὶρ Κυρίου ἔστιν ἡ ἀψαμένη μου. Καὶ ὁ διάβολος τῷ Κυρίῳ λέγων, Ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἄψαι πάντων ὃν ἔχει, ἔφασκε. Καὶ πάλιν· Ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἄψαι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 'Αλλ' ἐτέρα τις ἦν χεὶρ, καὶ ἐτερα βέλη τῶν σαρκῶν αὐτοῦ καθικνούμενα καὶ τῶν σωματικῶν ὑπαρχόντων. 'Ἐνταῦθα δὲ, ἐπειδήπερ τὴν ψυχὴν αὐτὴν νενοσήκει ὁ Δαβὶδ, ἐτερα βέλη καθικέσθαι αὐτοῦ σημαίνει, καὶ ἐτέραν χεῖρα ἥφθαι αὐτοῦ. Καί μοι δοκεῖ τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα βέλη, λογικὰ εἶναι, μᾶλλον δὲ αὐτοὺς τοὺς τοῦ Θεοῦ λόγους, νύττοντας καὶ τιτρώσκοντας αὐτοῦ τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν συνείδησιν αὐτὴν τιμωρου μένους καὶ κολάζοντας· ἐπεὶ τοσοῦτος ὃν δ ἀνήρ, καὶ τοσούτων τετυχηκὼς ἀγαθῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, αἰσχρῷ πράξει ἔαυτὸν ἔξεδωκε. Μήποτε δὲ καὶ αὐτὸν τὸν διάβολον, καὶ τὰ τοῦ πονηροῦ πεπυρωμένα βέλη, τὰ παθητικὰ καὶ ἐρωτικὰ, εἰς ἐπιθυμίαν ἔξαψαντα τῆς τοῦ Οὐρίου γυναικὸς, σημαίνει· περὶ ὃν καὶ ὁ Ἀπό στολος διδάσκει, λέγων· Ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· ἐπειδὴ γὰρ ἄφρακτος εὑρεθεὶς, οὐκ ἀντέσχε πρὸς τὰ τοῦ πονηροῦ πεπυρωμένα βέλη, εἰκότως τὴν ψυχὴν τρωθεὶς, ἥλω τῇ ἐπιθυμίᾳ. 'Ωσπερ δὲ ὁ Ἰώβ τὰ τοῦ διαβόλου βέλη, τὰ ἔλκη τὰ ἐπιτεθέντα αὐτῷ κατὰ τοῦ σώματος, ἐπειδὴ κατὰ συγχώρησιν ἐγίγνετο τοῦ Θεοῦ, βέλη Κυρίου ὡνόμασεν, εἰπών· Βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μού ἔστιν, ὃν δ ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα· οὕτως εἰκὸς καὶ τὸν Δαβὶδ ἐνταῦθα βέλη Κυρίου εἰρηκέναι, ἐπεὶ κατὰ συγχώρησιν τοῦ Κυρίου

κατεστρατεύσατο αύτοῦ ὁ ἀντίπαλος, ἵνα μάθῃ μὴ λέγειν· Οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐπεὶ γὰρ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ δυναμούμενος, μέγα ἐφ' ἔαυτῷ ἐφρόνησε ποτε, ὃς ἀπαυθαδιάσασθαι καὶ εἰπεῖν· Ἔγὼ δὲ εἶπον ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου· Οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα· τούτου χάριν εἰκότως παρεδόθη τῷ πειράζοντι, δις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καθαψάμενος, μει ζόνως αὐτὸν ἡ τὸν Ἰώβ ἐζημίωσεν. Οἱ δὲ λόγοι, τῆς δικαιοκρισίας αὐτοῦ ὑπομνηστικοὶ, καὶ τῆς ὄργῆς τῆς τοῖς ἀμαρτάνουσιν ἐπηρημένης διδασκαλικοὶ, 30.89 βελῶν εἰσιν ὀξύτεροι, τὴν συνείδησιν νύττοντες, τι τρώσκοντές τε καὶ κεντοῦντες αὐτήν. Καὶ οὕτως εἴποις ἀν τὸν Δαβὶδ τοῖς ἱεροῖς τούτοις καὶ θείοις κεντούμενον, εὐλόγως παραιτεῖσθαι τὸν διὰ θυμοῦ ἔλεγχον, καὶ τὴν δι' ὄργῆς τοῦ Θεοῦ παιδείαν.

Μὴ γὰρ τῷ θυμῷ σου, φησὶν, ἐλέγξῃς με, Κύριε, μηδὲ τῇ ὄργῃ σου παιδεύσῃς με. Διὰ τί; Ὄτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι. Προσλαβόντα γὰρ τὴν ὄργὴν καὶ τὸν θυμὸν τὰ παρὰ σοῦ καθικόμενα βέλη ἰκανῶς με τιμωρεῖται, καὶ αὐτάρκως με κολάζει. Διὸ ἱκετεύει, μὴ ὄργῆς ἐτέρας μηδὲ θυμοῦ πειραθῆναι, Ὄτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, ἥ, καθίκεταί μου, κατὰ τὸν Σύμμαχον. Καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χειρά σου. Χεῖρα δὲ Κυρίου καθαψαμένην αὐτοῦ νόησον, καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰώβ δεδηλωμένην. Αὕτη δὲ ἡ χειρὶς τοῦ Κυρίου πάντα τὸν οἴκον τοῦ Δαβὶδ ἐκ βάθρων ἔσεισε, τὸν μὲν πρωτότοκον αὐτοῦ τῶν παίδων τὸν Ἀμνῶν ἔρωτι τῆς ἀδελφῆς ἐκμήνασα, πυρώσασα δὲ τὸν Ἀβεσσαλῶμ τῇ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ ὄργῃ, ὃς ἀν ελεῖν τὸν Ἀμνῶν, ἔπειτα καὶ αὐτῷ ἐπαναστῆναι τῷ πατρί· καὶ τὰ λοιπὰ δὲ πάντα διὰ τῆς ιστορίας παριστάμενα, ἥ δηλωθεῖσα χείρ. Χείρ σου καθήψατό μου διὰ τῶν ἐπαλλήλων συμφορῶν. Ἰκετεύω, φησὶ, μὴ ἄλλῳ θυμῷ ἐλεγχθῆναι, μηδὲ χείρονι ὄργῃ παι δευθῆναι. Καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπὶ λεγόμενα, ἢ διδάσκει ἔξῆς λέγων· Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὄργῆς σου· οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. Ἔγὼ, φησὶ, προλαβὼν, οὐδὲ περιμείνας ἵνα μού τις ἔξωθεν τὸ σῶμα κολά ση, ἔλκει πονηρῷ ἐμαυτὸν ἐτιμωρησάμην, καὶ τὴν σάρκα μου, δι' ἣς πέπρακτάι μοι τὸ ἀμάρτημα, κο λάσεσι παρέδωκα, τιμωρούμενος ἐμαυτὸν καὶ κολάζων παντοίαις κολάσεσι. Τοῦτο γὰρ ἔδήλου καὶ δι' ἐτέρων, λέγων· Ἐταπείνουν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου, καὶ ἥ σάρξ μου ἡλλοιώθῃ δι' ἔλαιον, καὶ ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου· ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου ἐκολλήθη τὰ ὀστᾶ μου τῇ σαρκὶ μου. Καὶ, Λούσω καθ' ἔκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω. Οὕτως οὖν καὶ νῦν φησιν· Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὄργῆς σου. Ἀντὶ δὲ, τῆς ὄργῆς, συμφώνως ὅ τε Ἀκύλας καὶ ὁ Σύμμαχος, ἀπὸ προσώπου ἐμ βριμήσεώς σου, ἡρμήνευσαν. Ἀπήρκει γάρ μοι, φησὶν, ἥ ἀπὸ τῶν σῶν θείων Γραφῶν ἐμβριμησις, καὶ ἥ διὰ τοῦ σοῦ προφήτου Νάθαν ἀπειλή. Διὸ ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμβριμήσεώς σου ἐμαυτὸν οὕτως ἐτὶ μωρησάμην, ὃς κολάσαι τὴν ἐμαυτοῦ σάρκα, καὶ τὰ ὀστᾶ μου μὴ ἔχειν εἰρήνην Ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. Ἀνθ' οὗ ὁ Σύμμαχος, Διὰ τὰς ἀμαρ 30.92 τίας μου. Ὄτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κε φαλήν μου, ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου, ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐταλαιπώ ρησα, καὶ κατεκάμφθην ἔως τέλους σφόδρα.

Ἐπειδὴ τάδε μοι, φησὶ, πέπρακται, διὰ τοῦτο Ἐτα-λαιπώρησα, καὶ κατεκάμφθην ἔως τέλους, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Διὰ τούτων δὲ παριστησιν ἢ πέπονθε, καὶ ὅπως ἔαυτὸν ἐτιμωρεῖτο, οὐ μίαν ἔαυτῷ κατηγορῶν ἀμαρτίαν, ἀλλ' ἀθρόως πολλὰς, καὶ τοσαύτας, ὃς μηδὲ ἔνδον κρύπτεσθαι ἐν τῇ ἔαυτοῦ ψυχῇ, μηδὲ εῖσω τοῦ σώ ματος λανθάνειν, ἀλλ' ὑπερβεβηκέναι αὐτοῦ, ὥστε καὶ πᾶσιν αὐτὰς γνωρίζεσθαι. Αὕτος γοῦν ἦν κατήγορος

έαυτοῦ ἐν πρωτολογίᾳ, καὶ παρὰ τοῖς πᾶσιν, ώς ἂν πληρωθείη ἐπ' αὐτῷ· Δίκαιος ἔαυτοῦ κατήγορος, φθάνων πάντα ἄνθρωπον κατήγορον. Αὐτὸς μὲν ἔαυτὸν κατέκρινε, πᾶν δὲ ἔχθρῶν ἀπέφραττε στόμα, μὴ ἔχόντων ἔτερόν τι κατ' αὐτοῦ λέγειν. Διδάσκει δὲ ἡμᾶς διότιος μὴ κρύπτειν τὰ ἔαυτῶν κακά, μηδὲ, ὥσπερ τινὰ μελανίαν καὶ σῆψιν, κατὰ βάθους τῆς ψυχῆς συνέχειν τὰ ἀμαρτήματα, τὴν συνείδησιν καυτηριαζομένους. Ὡσπερ ἐπὶ τῶν πυρετῶν, εἴσω μὲν καὶ κατὰ βάθους χωρῶν ὁ πυρετὸς, μείζονα τὴν νόσον ἐργάζεται, προκόψας δὲ εἰς τούμ φανές, ἐλπίδα παρακμῆς ὑποφαίνει· οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀν γένοιτο. Καὶ ἄλλο δέ τι διδάσκει περὶ ἔαυτὸν γεγονός ὁ Δαβὶδ, λέγων· Ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Ἐβάρει γὰρ αὐτοῦ τὴν συνείδησιν τὰ τετολμημένα αὐτῷ, ώς μὴ δύνασθαι βαστάζειν αὐτὰ δι' εὐγένειαν καὶ εὐγνωμοσύνην ψυ χῆς. Ὁ μὲν γὰρ ἀτεράμνων καὶ ἀπόσκληρος, κατὰ τὴν σκληρότητα ἔαυτοῦ καὶ ἀμετανόητον καρ δίαν, θησαυρίζει ἔαυτῷ ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὄργης, ἐπὶ σπώμενος ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίας, αὔξων τὰ ἔαυτοῦ κακά· Ὅταν γὰρ ἔλθῃ ἀμαρτωλὸς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ· ὁ δὲ εὐγνώμων, εἰ καὶ ἅπαξ ποτὲ ὀλισθήσειε κατά τινα τοῦ διαβόλου συναρπαγήν, δεινῶς βαρεῖται τὴν συνείδησιν, ώς μὴ δύνασθαι σιγῆν, μηδὲ κρύπτειν τὸ ἔαυτοῦ κακόν. Ἐκ περισ σεύματος γοῦν καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.

“Οθεν μὴ φέρων σιωπᾶν, ἔξεφηνε τὰ συνέχοντα αὐτὸν, λέγων· Ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ· δῆλον δὲ, ὅτι αἱ ἀνομίαι μου. Καὶ πάλιν· Προσώζεσαν οἱ μώλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἀφροσύνην δὲ ὀνομάζει τὴν ἄφρονα πρᾶξιν ἔξ ἀφροσύνης γενομένην. Πᾶν γὰρ ἀμάρτημα κατὰ ἀφροσύνην γίνεται· ἀρετὴ δὲ οὗσα ἡ φρόνησις, πάν τα τὰ καθ' ἔαυτὴν πραττόμενα ἐπαίνου καὶ ἀρετῆς ἄξια ἀποφαίνει. Ἄλλὰ καὶ ὑγείας ἔστι τῇ ψυχῇ ποιη τικὰ τὰ κατὰ φρόνησιν γινόμενα· ἡ δὲ ἀφροσύνη τραύματα καὶ μώλωπας ἀπεργάζεται. Οἱ μὲν οὖν 30.93 ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν ἐπιμένοντες, χαίροντες ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐνηδόμενοι, χοίροις ἐοίκασιν ἔγκυλιομέ νοις βορβόρῳ· ὁ δὲ εἰς ἅπαξ ὀλισθήσας, ἔπειτα ἀναλαβὼν ἔαυτὸν, καὶ τὴν μιαρὰν ἐκείνην πρᾶξιν ώς δυσώδη καὶ ἀκάθαρτον βδελύσσεται. Τοιοῦτόν τι πεπονθώς ὁ Δαβὶδ, ὑπὸ συναισθήσεως ὑγιοῦς ὅμο λογεῖ, λέγων· Προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώ λωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐπεὶ τοίνυν ὑπερήρθησαν αἱ ἀνομίαι μου πληθυν θεῖσαι, καὶ τῇς κεφαλῆς ἀνώτεραι γενόμεναι ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμὲ, καὶ προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν· τούτου χάριν ἰατρεύων ἔμαυτὸν, Ἐταλαιπώρησα, καὶ κατεκάμφθην ἔως τέλους· καὶ οὐδὲ πρὸς μίαν ἡμέραν, οὐδὲ πρὸς βραχεῖαν ὕραν, ἀλλὰ Πᾶσαν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην, ἦ, κατὰ τὸν Σύμμαχον, σκυθρωπὸς περιεπάτουν· οὐκ ἀδιαφο ρῶν ἐπὶ τῶν πεπραγμένων μοι, οὐδ' οἰα βασιλεὺς ἐπαιρόμενος, διὰ τὸ μηδενὶ κριτῇ ὑποκεῖσθαι· διὰ δὲ τὸν σὸν φόβον καὶ τὴν σὴν ἐμβρίμησιν, δλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἔως σφόδρα, ὡρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἄντι τοῦ, αἱ ψόαι μου ἐν επλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, δ' Ἀκύλας, ὅτι ἐπλὴ ρώθησαν αἱ λαγόνες ἀτιμίας, δὲ Σύμμαχος, ὅτι αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἀτιμίας, ἐκδεδώκα σιν. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὑπόμνησιν ἐλθὼν τῆς αἰσχρᾶς καὶ ἀτίμου πράξεως, τῷ ἐρήρωσθαι αὐτῷ τὸ τῆς ψυχῆς αἰσθητήριον, ταῦτα ἔλεγε· Προσώζεσαν καὶ ἐσά πησαν οἱ μώλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφρο σύνης μου. Διὰ τί δὲ προσώζεσαν, ἐπάγει, λέγων· Ὅτι αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, ἦ, αἱ λαγόνες μου ἀτιμίας· ἡνίξατο δὲ διὰ τούτων τὸ εἶδος τῆς αἰσχρᾶς πράξεως. Εἴτα ἔαυτὸν ἀνακτώμε νος ἔλεγεν· Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκὶ μου.

Ἐπειδὴ γὰρ αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, διὰ τοῦτο, φησὶν, εἰς μετάνοιαν τῶν πεπραγμένων ἐλθὼν, τὴν ἐμαυτοῦ σάρκα κολάζω καὶ τιμωροῦμαι· διό φημι· Οὐκ ἔστιν ῥασίς ἐν τῇ σαρκὶ μου· ὡς ἀν δυνηθείη ποτὲ κατορθώσας εἰπεῖν· Εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος φθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἀνα καινοῦται. Καὶ ἀνωτέρω δὲ ἔλεγεν· Οὐκ ἔστιν ῥασίς ἐν τῇ σαρκὶ μου, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου. Εἶτα ἐπάγει· Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἔως σφόδρα. Τοῦτο δὲ ἐτέρως ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἐδήλου, φήσας· Ἐταλαιπώρησα, καὶ κατεκάμφθην ἔως τέλους. Ἰδιον ἀνδρῶν συνετῶν, τὸ μὴ ἐπαίρεσθαι ἐπὶ τοῖς κατὰ πρόληψιν καὶ συν αρπαγὴν ἀμαρτανομένοις, ἀλλ' αἰδεῖσθαι καὶ ἐρυ θριᾶν, καὶ τὴν συνείδησιν πλήττεσθαι, καὶ ταπει νοῦσθαι. Ό μὲν γὰρ Δαβὶδ πρὸς τούτοις ἐπιλέγει· 30.96 Ὁρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου, ἦ, κατὰ τὸν Ἀκύλαν, Ἐβρυχόμην ἀπὸ βρυγμοῦ τῆς καρδίας μου. Οὐ γὰρ ἵνα τοῖς πολλοῖς φανερὸς γέ νωμαι, τοῖς χείλεσιν ἔξομολογοῦμαι· ἔνδον δὲ ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ, τὸ ὅμμα μύων, σοὶ μόνῳ τῷ βλέ ποντι τὰ ἐν κρυπτῷ τοὺς ἐμαυτοῦ στεναγμοὺς ἐπιδεικνύω, ἐν ἐμαυτῷ ὡρυόμενος. Οὐδὲ γὰρ μακρῶν μοι λόγων χρεία ἦν πρὸς τὴν ἔξομολόγησιν· ἀπήρ κουν γὰρ οἱ στεναγμοὶ τῆς καρδίας μου πρὸς ἔξομο λόγησιν, καὶ οἱ ἀπὸ βάθους ψυχῆς πρὸς σὲ τὸν Θεὸν ἀναπεμπόμενοι ὀδυρμοί. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιθυμία καλὴ οὖσα ἐναντίον σου ἦν, Κύριε, καὶ αὕτη δὲ ἦν ἡ περὶ τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας. Ὅτε μὲν γὰρ κακῶν γέγονα ἐπιθυμητής, οὐκ ἐναντίον σου ἦν ἡ ἐπιθυμία μου· νυνὶ δὲ, ὅτε πάντα πράττω ταπεινούμενος καὶ ὡροῦ μενος ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου, καὶ σοῦ τοῦ Θεοῦ σωτῆρος καὶ ἰατροῦ τυχεῖν ἐπιθυμῶν, ἐναντίον σου ἔστιν ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ τὴν αἵτιαν τῶν ἡμῶν στεναγμῶν οὐκ ἀγνοεῖς. Οἶσθα γὰρ, ὅτι πρέποντα τῇ σου φιλανθρωπίᾳ στεναγμὸν ἀναπέμπω· ἐπεὶ μὴ βούλῃ τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ. Διό φημι· Καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἴσχυς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστι μετ' ἔμοῦ. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἔξ ἐναντίας μου ἥγγισαν καὶ ἔστη σαν. Καὶ οἱ ἔγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν· καὶ ἔξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου· καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότη τας, καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτη σαν.

Προεπισημηνάμενος ἐν τῇ προγραφῇ, ὡς ἄρα εἴη εἰς ἀνάμνησιν, εἰκότως ἀναπεμπάζεται, καὶ τῇ μνήμῃ τὰ πάλαι αὐτῷ συμβεβηκότα ἐπανα λαμβάνει. Διδάσκει δὲ ἐν οἷς γέγονεν, ἐν τῷ τῆς ἀμαρτίας ὅλισθήματι περιπεσών· οὐ χάριν καὶ τὴν πᾶσαν ποιεῖται ἔξομολόγησιν. Ἐταλαιπώρησα οὖν, καὶ κατεκάμφθην, καὶ σκυθρωπάζων ἐπορευόμην, καὶ ἐταπεινώθην, καὶ ὡρυόμην ἀπὸ στενα γμοῦ τῆς καρδίας μου. Εἰς πάντα ταῦτα ἐλήλυθα· ἐπειδὴ γὰρ καιρῷ τινι Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, καὶ ἐγκατέλιπέ με ἡ ἴσχυς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστιν μετ' ἔμοῦ. Κατὰ γὰρ τὸν τῆς ἀμαρτίας καιρὸν, οὐ μικρὰν ὑπὲμεινεν αὐτοῦ ταραχὴν τὸ διανοητικὸν, συγχυθὲν καὶ σκοτωθὲν ὑπὸ τοῦ τὴν ἀμαρτίαν ἐνεργοῦντος, ὡς καὶ εἰς ἀφροσύνην πεσεῖν. Διὸ καὶ ἀνωτέρω ἔλεγε· Προσ ὥζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μῶλωπές μου ἀπὸ προσ ὧπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐταράχθη τοίνυν ἡ καρδία αὐτοῦ, ὅτε ἐν ἀφροσύνῃ ἐγεγόνει, καὶ τῇ μὲν κατὰ τὴν φρόνησιν ἀρετῆς ἔξεπιπτεν, ἔργα δὲ ἀφρο σύνης ἐπραττε. Τότε δὲ καὶ ἐγκατέλιπεν αὐτὸν ἡ ἴσχυς αὐτοῦ· οὐκέτι γὰρ οἶστος τε ἦν λέγειν· Πάντα 30.97 ἴσχυώ ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ, νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ πάθους καὶ ἔξατονήσας. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν κατορθούντων· Τὸ πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ ἀσθενής· ἐπὶ δὲ τῶν νικωμένων ἡ σάρξ κατεπαίρε ται καὶ κατισχύει, ἀτονεῖ δὲ καὶ ἔξασθενεῖ ἡ ψυχή. Τότε οὖν, φησὶν, ὅτε ἡμάρτανον, ἡ καρδία μου ἐτα ράχθη, καὶ ἐγκατέλιπέ με ἡ ἴσχυς μου, καὶ ἄλλο τι χαλεπὸν περὶ ἔμε γέγονε. Τὸ γὰρ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου (τοῦτο δὲ ἦν τὸ προφητικὸν Πνεῦμα, τὸ

φωτίζον αύτοῦ τῆς ψυχῆς τὴν ὅρασιν), καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν μετ' ἐμοῦ, καταλεῖψάν με καὶ ἀναχωρήσαν, Ἐπεὶ εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία, οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατάχρεω ἀμαρτίας. Ἀγιον γὰρ Πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον, καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων. Ἀναχωρήσαν τοίνυν ἀπ' αὐτοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον, ἔρημον αὐτὸν κατέλιπεν μετὰ τὸ ταραχθῆ ναι αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ ἔξατονῆσαι αὐτοῦ τὴν ἰσχύν. Τότε γὰρ καὶ τὸ φῶς τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ ἔρημον αὐτὸν εἴσασεν. Ἀλλὰ καὶ οἱ πρότερον αὐτοῦ φίλοι, καὶ οἱ πλησίον αὐτοῦ, οἱ τὸν πάντα χρόνον αὐτῷ συνόντες, ἔάσαντες αὐτὸν, Μακρόθεν ἔστησαν, οὐκέτι αὐτῷ συνεῖναι βουλόμενοι, πόρρωθεν ἀπὸ κλαιόμενοι, ως ἔοικε, φίλου συμφοράν. Τίνες δὲ ἡσαν, ἀλλ' ἡ οἱ ἐπὶ τοῖς προτέροις αὐτοῦ ἀγαθοῖς χαίροντες, ἄγγελοι δηλαδὴ ἀγαθοὶ καὶ λειτουργοὶ Θεοῦ, τῇ τῶν ἀνθρώπων συγχαίρειν εἰωθότες σωτηρίᾳ; εἴ γε, ἐπὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἐν τοῖς οὐρανοῖς χαρὰ γίνεται· Καὶ παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτόν. Καὶ οὗτοι οὖν πάντες οἱ τοῦ Δαβὶδ φίλοι, κατὰ τὸν τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ καιρὸν ἀνεχώρουν ἀποστρεφόμενοι· οὐ μὴν πάντῃ αὐτὸν κατελίμπανον, μακρὰν δὲ ἐστῶτες ἐπέστενον· δὲ δὴ καὶ αὐτὸς διδάσκει, λέγων· Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἥγγισαν, καὶ ἔστησαν. Καὶ οἱ ἔγγιστά μου, ἀπὸ μακρόθεν ἔστη σαν. Ὡν μακράν μου γενομένων, ἄλλοι τινὲς οἱ τὴν ἀμαρτίαν ἐνεργοῦντες πλησίον μου γενόμενοι, ἐξ εβιάζοντο, καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς κατέπαιζον. Διὸ ἐπάγει, λέγων· Ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου· καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας, καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν.

Πάλαι γὰρ οὗτοι διψῶντες τοῦ ἐμοῦ αἵματος, καὶ ἐκ μακρῶν χρόνων εὐχόμενοι θεάσασθαί μου τὴν πτῶσιν, ώσανεὶ καιροῦ λαβόμενοι, ὅτε εἶδον καταλείψασάν με τὴν ἰσχύν μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὁφθαλμῶν μου ἀναχωρήσαν μου, τούς τε φίλους μου καὶ τοὺς πλησίον μου μακράν μου γενομένους· παραχρῆμα ἐπιπήδησαντες ἔξεβιάζοντο τὴν ψυχήν μου, καὶ ως ἂν ἐθελόκακοι, Ἐλάλησαν ματαιότητας, ἔνδον ὑποβάλλοντες μου τῇ ψυχῇ ματαίους λόγους· ἀλλὰ καὶ σὺν δόλῳ θέλγοντες καὶ ἀπατῶντες, ως ἐπὶ ἀγαθοῖς ἐδελέαζον, καθέλκοντές με εἰς τὴν ἀμαρτίαν. Διὸ ἐπάγει· Καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. 30.100 Ἐγὼ δὲ ώσεὶ κωφὸς οὐκ ἥκουον, καὶ ώσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἐγενόμην ώσεὶ ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ἐπειδὴ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου, εὔρον αὐτὴν, εὗθ' εύρόντες κατέπαιζον, ἐπέβησαν δὲ ἐπιτωθάζοντες τοῖς ἐμοῖς κακοῖς· εἴτα ἐλάλουν ματαιότητας καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἔρημος γεγονὼς τῶν ἐμαυ τοῦ φίλων, οὐδὲν εἶχον λέγειν, αἰσχύνης πεπληρωμένος· διὸ ώσεὶ κωφὸς οὐκ ἥκουον· ἀλλ' ὁ πάλαι λογιώτατος, καὶ τῇ παρούσῃ σοφίᾳ σεσοφισμένος γέγονα ώσεὶ κωφὸς οὐκ ἀκούων, καὶ ως ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Οὐδεὶς γάρ μοι λόγος ἦν πρὸς ἀπολογίαν· οὐδὲν εἶχόν τινα τοῖς ἔχθροῖς προσφέργεγεθαι, ἄπαξ ὑπ' αὐτῶν νενικημένος· ἀλλ' ἡμην 'Ως ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ἡλεγχόμην γὰρ αὐτὸς, ἀλλ' οὐκ ἥλεγχον, οὐδὲ εἶχον παρρησίαν, αἰσχύνη κεκαλυμμένος. 'Οτι ἐπὶ σοὶ, Κύριε, ἥλπισα, σὺ εἰσακούσῃ, Κύριε ὁ Θεός μου. 'Οτι εἶπον, μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἔχθροί μου· καὶ ἐν τῷ σα λευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρήμονησαν. Τὰ δὴ συμβεβηκότα μοι ταῦτα. Διὸ γέγονα ώσεὶ κωφὸς οὐκ ἀκούων, καὶ ως ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ώσεὶ ἄνθρωπος οὐκ ἔχων ἐλεγμούς· διὸ οὐδὲν πρὸς τοὺς ἔχθρούς ἔλεγον, ως ἂν ὑπ' αὐτῶν νενικημένος. Οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀπέγνων ἐμαυ τοῦ· συνηγον δὲ πάλιν ἐμαυτὸν, τῆς μὲν ἀμαρτίας ως θανάτου ἀποπηδήσας, τοῖς δὲ τῆς ἐξομολογήσεως φαρμάκοις τὸ ἐμαυτοῦ ἔλκος ἴώμενος. Καὶ τοὺς προσοζέσαντάς μοι μώλωπας ἀπὸ τῆς ἀφροσύνης μου, θεραπείας

τυχεῖν ἀξιῶ. Διὸ Ἐπὶ σοὶ, Κύριε, ἥλπισα· οὐ γὰρ ἐμαυτῷ θαρρῶν, οὐδὲ ἄλλην τινὰ ἔλπίδα θέμενος πρὸ δόφθαλμῶν ἥ σὲ, τὰ τῆς ἰάσεως ὑπέγραφον ἐμαυτῷ.

Ἐπειδὴ οὖν ἥλπισα, Κύριε, ἡ δὲ ἔλπις οὐ καταισχύνει, διὰ τοῦτο εἰσάκου σον, δτι θελητής ἔλεους εἴ σὺ, καὶ οὐ βούλει τὸν θά νατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ. Διότι ἥλπισα ἐπὶ σὲ, ἵκετεύω τῆς παρὰ σοῦ βοηθείας ἐπιτυχεῖν, Μή ποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἔχθροί μου. Οὕπω μὲν γὰρ παντελῶς ἔχάρησαν· ἐπιχαροῦνται δὲ, εἰ μὴ τύχοιμι τοῦ σοῦ ἔλεους ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπιχαρίσαν μοι οἱ ἔχθροί μου, οἱ ἥδη καὶ πρότερον ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου μεγαλορέμονήσαντες, ἐπὶ σὲ κατέφυγον, καὶ φημι· Μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα, μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἔχθροί μου. Καὶ πάλιν φημι· Πρὸς σὲ, Κύριε, κεκράξο μαι, μὴ παρασιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ, μή ποτε παρα σιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ δομοιωθήσομαι τοῖς κατα βαίνουσιν εἰς λάκκον. Καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τοῖς ἑτέροις 30.101 ψαλμοῖς διαφόρως μοι λελεγμένα, ἐν τῇ πρὸς σὲ ἵκετηρίᾳ συνάγων, τῆς παρούσης βοηθείας τυχεῖν ἀξιῶ. Εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα σαλευθῆναι μου συνέβη τοὺς πόδας, καθ' ὃν καιρὸν ἡ καρδία μου ἐταράχθη, καὶ ἐγκατέλιπέ με ἡ ἴσχυς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν δόφθαλμῶν μου οὐκ ἦν μετ' ἐμοῦ, ἀλλ' οὐ πάντη πε ριετράπην, οὐδὲ πτῶμα ἔπεσον τοιοῦτον, οἷον οἱ ἀποστάται γενόμενοι. Ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐν τῷ σαλευθῆναι τοὺς πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορέμονησαν οἱ ἔχθροί μου, ἵνα μὴ μει ζόνως ἐπικροτήσωσι κατ' ἐμοῦ, ἐπὶ σὲ κατέφυγον ὡς ἐπὶ λιμένα σωτηρίας, τὸν καὶ τὰ ἀνίατα παρὰ ἀνθρώποις τῆς ψυχῆς πάθη ἰάσασθαι δυνάμενον. Ὄτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος καὶ ἡ ἀλγη δών μου ἐνώπιόν μού ἐστι διαπαντός. Ὄτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγελῶ καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου. Καταρχὰς εἰπὼν, Μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, ἐπὶ τοῦ παρόντος φησίν. Ὄτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος. Οὐκοῦν τὴν μὲν ὀργὴν παραιτεῖται καὶ τὸν θυμὸν, ἔτοιμος δὲ μαστίζεσθαι εἶναι λέγει· οἶδε γὰρ, δτι Ὁν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα νιὸν ὃν παραδέχεται. Διὸ καὶ ἔφερε γενναίως τὰς μάστιγας τὰς διὰ τῶν ἐπαλλήλων συμφορῶν μετὰ τὸ ἀμάρτημα συμβεβηκυίας αὐτῷ, ἀς ἡ ἴστορία τῶν Βασιλειῶν περιέχει. Καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μού ἐστι διαπαντός. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ λήθην ποιοῦνται τῶν προτέρων ἀμαρτημάτων, ἀδιαφοροῦντες ἐπ' αὐτοῖς, καὶ κατα-φρονοῦντες, ὡς μηδεμιᾶς ἐκδικήσεως γενησομένης· δε τὸ δικαστήριον τοῦ Θεοῦ πρὸ δόφθαλμῶν διαπαντὸς ἔχων, καὶ πεπεισμένος, δτι πάντες παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἔκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ὃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν, εἴτε φαῦλον· ἐν ἀγωνίᾳ καθέστηκε πάντοτε, καὶ τὴν ἀλγηδόνα τὴν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ, ταύτην ἰάσασθαι φροντίζων, αὐτὸς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ διὰ τῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἔξομολογήσεων. Διό φησιν· Ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μού ἐστι διαπαντός, δτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγελῶ, καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου.

Πιστῆς δὲ ψυχῆς καὶ ἀκριβῶς πεπεισμένης περὶ τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ τυγχάνουσιν αἱ τοιαῦται φωναί. Οἱ δὲ ἔχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ· καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην. Μὴ ἐγκαταλίπης με, Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου. Πάντων τῶν ἔχθρῶν αὐτοῦ μέμνηται, τῶν ἐπὶ τὴν ἀμαρτίαν αὐτὸν κατασυράντων, ἵκετεύει τε καὶ παρακαλεῖ μὴ ἀποστῆναι αὐτοῦ τὸν Κύριον. Ἐώρα γὰρ τοὺς ἔχθροὺς ἔτι καὶ νῦν περὶ αὐτὸν ἔστωτας 30.104 καὶ ἐπικειμένους, μηδὲ τῇ προτέρᾳ κατ' αὐτοῦ τόλμῃ ἀρκουμένους. Διὸ ἀγωνιῶν μὴ καὶ δεύτερον τοῖς αὐτοῖς περιπέσῃ, σφόδρα ἐγρηγορότως φησίν· Οἱ δὲ ἔχθροί μου ζῶσιν. Οὐ γὰρ τεθνήκασιν, οὐδὲ ἄπαξ ἐνεργήσαντες παρῆλθον· διὸ γέγραπται· Μὴ μακαρίσης ἄνδρα πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ. Ζῶσιν· ἀλλὰ καὶ κεκραταίωνται πλείους ὅντες ὑπὲρ ἐμέ.

Ἐπληθύνθησαν γὰρ οἱ μισοῦντές με, καὶ οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν· οἵτινες οὕπω καὶ νῦν παύονται ἐνδιαβάλλοντές με, ἐπεὶ τὴν ἀγαθὴν καὶ σωτήριον ὁδὸν μεταδιώκω, διαφθονούμενοί μου τῇ σωτηρίᾳ. Τούτου χάριν ἱκετεύω καὶ δέομαι, μὴ ἐγκαταλίπης με, Κύριε· μόνος γὰρ πρὸς τοσούτους οὐχ οἶστος τ' ἂν εἴην ἀντέχειν. Σὺ οὖν, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ, πάρεσσο δέ μοι βοηθὸς, καὶ φύλαξ τῆς ἐμῆς σωτηρίας.